

Lippu korkealle!

–eväitä aktiiviseen osastotoimintaan –koulutus

Koulutuksen kesto 8 tuntia

Kohderyhmä:

- Osastojen luottamushenkilöt
- Osastojen valiokuntien ja toimikuntien jäsenet

Kurssin tavoite:

- Kurssin jälkeen luottamushenkilöt tuntevat roolinsa, tehtävänsä ja vastuunsa osana järjestön kokonaisuutta.
- He tuntevat järjestön suunnittelu- ja päätöksentekojärjestelmän ja heidän yleinen järjestötietoutensa on lisääntynyt.
- Kurssi on myös lisännyt innostusta, taitoa ja motivaatiota luottamustehtävien hoitoon.

Kouluttajina toimivat:

- Järjestökouluttajat yhdessä piirien järjestötyöntekijöiden kanssa
- Kouluttajina voi käyttää myös asiantuntijoita, esim. talousasioissa piirin taloussihteeriä ja tilintarkastajaa

Järjestökouluttajan perusaineisto kurssin toteuttamiseen:

- kouluttajakoulutuksen yhteisen ja välineosan aineisto
- SPR:n esittelykalvosarja "Tämä on Punainen Risti"
- Järjestökouluttajan sisältöosan materiaali
- Toimintalinjaus 2011-2014
- punainenristi.fi ja RedNet (rednet.punainenristi.fi)

Lisämateriaalia kouluttajalle:

- Solferinon muisto
- Videot dvd:llä, jossa mm. Tarina ajatuksesta saatavilla myös Youtubessa
- Diasarjoja järjestökouluttajien ryhmässä RedNetissä

Kurssilaisille jaettava materiaali:

- Järjestökoulutuksen aineistot
- Sääntökirja
- Toimintalinjaus 2011-2014
- Yleiskokouksen hyväksymät linjaukset
- Osaston toimintasuunnitelma- ja toimintakertomusmallit
- J-kortit, toimintatilastopohjat
- Uusimmat toimintaesitteet, viimeisin katastrofirahaston tiedote

SISÄLTÖALUE	TAVOITE Kurssin jälkeen osallistuja . . .	MENETELMÄT (Esimerkkejä)	AIKA min.	ASENNETAVOITE (Millä asenteella kouluttaja vie asiaa eteenpäin)	KOULUTTAJAN AINEISTO
Kurssin avaus ja tutustuminen			30		
1. Osaston hallituksen tehtävät ja vastuu			45		
<ul style="list-style-type: none"> Punaisen Ristin organisaatio (kotimaa ja kansainvälinen) Punaisen Ristin perustehtävät osaston näkökulmasta osasto Punaisen Ristin edustajana paikkakunnalla * työyksiköiden vs. osaston hallituksen vastuu 	<p>..tuntee Punaisen Ristin organisaation ja näkee itsensä osana organisaatiota</p> <p>...ymmärtää Punaisen Ristin erityisaseman ja tehtävän julkisoidellisuudella yhdistyksenä.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Käydään läpi Punaisen Ristin organisaatio maailmanlaajuisesti ja Suomessa. Etsitään osaston paikka kokonaisuudessa. Keskusteleva luento osaston roolista Punaisen Ristin edustajana paikkakunnalla. Pohditaan ryhmissä hallituksen tehtäviä ja kootaan ne seinälle. Tehtävät kannattaa myös priorisoida. 		<ul style="list-style-type: none"> Osasto vastaa Punaisen Ristin toiminnasta omalla alueellaan. Avoimuus kannattaa! 	<ul style="list-style-type: none"> Organisaatio ja päätöksentekoa -aineisto Hyvin toimiva hallitus -aineisto Hyvin toimiva osasto – hyvin toimiva Punainen Risti -aineisto
2. Luottamushenkilöiden roolit, tehtävät ja vastuut			45		
<ul style="list-style-type: none"> hallituksen tehtäväjako, eettiset toimintaohjeet eri luottamustoimiin liittyvät tehtävät ja vastuut (pj, sihteeri, taloudenhoitaja...) 	<p>... tuntee osaston eri luottamustoimiin sisältyvät vastuut, oikeudet ja velvollisuudet</p> <p>... ymmärtää osaston hallituksen taloudellisen vastuun</p> <p>... ymmärtää luottamushenkilön monet roolit esim. roolin työnantajana</p> <p>... tuntee luottamustoimiin valittavien erityiset kelpoisuusehdot.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Yhdistä tehtävä ja sen kuvaus. Suositellaan etätehtäväksi tutustua osaston luottamushenkilöt ja avaintehtävät aineistoon Luento / keskustelu Pohditaan, mitä hallituksen jäsenen vastuisiin ja tehtäviin kuuluu. 		<ul style="list-style-type: none"> Tehtävien jakaminen auttaa kaikkia jaksamaan ja toisaalta mahdollistaa useampien ihmisten pääsyn mukaan toimintaan. Kaikille riittää tehtäviä. Luottamushenkilöt ovat esimerkkejä! Vastuu pitää tiedostaa, mutta huolellisesti toimimalla ja maalaisjärkeä käyttämällä tehtävistä selviää. 	<ul style="list-style-type: none"> Osaston luottamushenkilöt ja avaintehtävät -aineisto Hyvin toimiva hallitus -aineisto Kokoustekniikka haltuun -aineisto

SISÄLTÖALUE	TAVOITE Kurssin jälkeen osallistuja . . .	MENETELMÄT (Esimerkkejä)	AIKA min.	ASENNETAVOITE (Millä asenteella kouluttaja vie asiaa eteenpäin)	KOULUTTAJAN AINEISTO
3. Periaatteet, säännöt ja linjaukset			45		
<ul style="list-style-type: none"> • periaatteet, mitä ne tarkoittavat osaston toiminnassa • Geneven sopimukset • Punaisen Ristin tunnustamisen ehdot • Laki Suomen Punaisesta Rististä • merkin käyttö ja valvonta 	<p>... tuntee Punaisen Ristin arvot ja periaatteet</p> <p>...ymmärtää Punaisen Ristin erityisaseman ja tehtävän julkisoidellisenä yhdistyksenä</p> <p>...tuntee säännöt erityisesti oman järjestöyksikön kannalta.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Mitä periaatteet merkitsevät osaston toiminnassa? Kertaus ja periaateharjoitus • Tutkitaan sääntökirjasta, mitkä säännöt ohjaavat osaston toimintaa. • Tehdään omaan osastoon liittyen yhdenvertaisuustesti ja keskustellaan tuloksista. 		<ul style="list-style-type: none"> • Osaston hallituksen tärkeä tehtävä on varmistaa, että toiminta on periaatteiden mukaista. • Yhteiset pelisäännöt on tehty helpottamaan toimintaa ja varmistamaan järjestöme toiminta-ajatuksen toteutuminen kaikkialla Suomessa ja maailmassa. 	<ul style="list-style-type: none"> • Suomen Punaisen Ristin laki ja muut toimintaa ohjaavat säännöt -aineisto • Sääntökirja • Vapaaehtoistoiminnan linjaus, yhdenvertaisuuslinjaus, senioritoiminnan linjaus, hyvinvointi- ja terveyslinjaus, kumppanuuslinjaus, vaikuttamistyölinjaus... • Järjestökoulutuksen aineistot: <ul style="list-style-type: none"> - Punaisen Ristin arvot ja periaatteet - Punainen Risti toimii Suomessa

SISÄLTÖALUE	TAVOITE Kurssin jälkeen osallistuja . . .	MENETELMÄT (Esimerkkejä)	AIKA min.	ASENNETAVOITE (Millä asenteella kouluttaja vie asiaa eteenpäin)	KOULUTTAJAN AINEISTO
4. Toiminnan suunnittelu, kehittäminen, raportointi ja arviointi			90		
<ul style="list-style-type: none"> • sääntömääräinen toiminta ja toiminnan vuosi • auttamisvalmius ja valmiussuunnittelu • vapaaehtoistoiminnan organisointi ja tuen varmistaminen • verkostot ja yhteistyökumppanit • kummien tuki • vuosikalenteri: järjestön yhteiset tapahtumat ja tilaisuudet • tilastot ja miksi niitä kerätään • osaston itsearviointi 	<p>... ymmärtää valmiussuunnittelun merkityksen</p> <p>... tuntee Punaisen Ristin toimintamuodot</p> <p>... ymmärtää osaston roolin, vapaaehtoisen polusta huolehtimisessa</p> <p>... ymmärtää erityisesti rekrytointin, perehdytyksen ja vapaaehtoisten taitojen ylläpidon merkityksen toiminnan laadulle ja jatkuvuudelle sekä niihin liittyviä menetelmiä</p> <p>... tuntee huomionosoitukset vapaaehtoisille</p> <p>... tuntee osaston sääntömääräiset tehtävät ja hallituksen vastuun niistä</p> <p>... hallitsee toiminnan ja talouden suunnittelun periaatteet</p> <p>... tietää järjestön vuosittaiset tapahtumat ja osaston roolin niissä</p> <p>... tietää, keneltä voi saada apua.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Suunnittelukello tai jana seinälle, sääntömääräiset asiat yläpuolelle, toiminta alapuolelle. • Osaston valmiussuunnittelu tutuksi ja tietoa, kuka voi auttaa. • Video Etupeerintakaperin viritykseksi. • Vapaaehtoisen polku seinällä – mietitään miten omassa osastossa tuki vapaaehtoisen polulla toteutuu. 		<ul style="list-style-type: none"> • Osaston avainhenkilöt kannattaa ottaa mukaan suunnitteluun ja arviointiin. • Toimintaa kannattaa suunnitella paikalliskunnan tarpeiden, osaston resurssien ja Punaisen Ristin toiminta-ajatuksen perusteella. • Kaikkea ei tarvitse tehdä yksin, vaan toimintaa voi toteuttaa myös naapuri-osastojen kanssa yhdessä. • Vaikka osastolla ei olisi toimintaa, johon uusi tulija haluaisi, kannattaa miettiä, voisiko hän kenties aloittaa kyseisen toiminnan. Aina voi myös tarjota vaihtoehtoja toimintaa. 	<ul style="list-style-type: none"> • Punainen Risti toimii Suomessa -aineisto • Hyvin toimiva osasto – hyvin toimiva Punainen Risti -ainesto • Vetoa-vinkkivihko • Toimintamuotoaineistot • Osaston vuosi – toiminnan ja talouden suunnittelu ja arviointi -aineisto • Tehdään yhdessä -aineisto ja kouluaineisto • *Toimintasuunnitelma- ja -kertomusmallit • * Toimintatilastomalli • * J-kortit • * Sääntökirja

SISÄLTÖALUE	TAVOITE Kurssin jälkeen osallistuja . . .	MENETELMÄT (Esimerkkejä)	AIKA min.	ASENNETAVOITE (Millä asenteella kouluttaja vie asiaa eteenpäin)	KOULUTTAJAN AINEISTO
5. Osaston talous			45		
<ul style="list-style-type: none"> • budjetointi • varainhankinta • taloussääntö • katastrofirahaston säännöt ja kotimaanavun periaatteet • taloudellinen vastuu 	<p>... tuntee osaston varainhankinnan mahdollisuudet</p> <p>... tuntee katastrofirahaston toimintaperiaatteet ja kotimaanavun mahdollisuudet</p> <p>... tuntee hyvän talouden hoidon periaatteet osastossa</p> <p>... tuntee talouteen liittyvät vastuut.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Tiimalasi-mallin esittely • Periaatteet hyvälle taloushoidolle osastossa • Keskustelu varainhankinnan eettisyydestä / panos-tuotostajattelusta ja "sponsoroinnista" 		<ul style="list-style-type: none"> • Hyvään toimintaan löytyy usein myös rahoitusta. Hyvät ideat eivät aina edes maksa paljon. • Keräysturvallisuus ja luotettavuus luovat uskoa kaikkeen toimintaamme. 	<ul style="list-style-type: none"> • Tukea toimintaan – osaston toiminnan rahoitus • Talousaineisto osastoille • Katastrofirahaston säännöt ja kotimaanavun ohjeet

SISÄLTÖALUE	TAVOITE Kurssin jälkeen osallistuja . . .	MENETELMÄT (Esimerkkejä)	AIKA min.	ASENNETAVOITE (Millä asenteella kouluttaja vie asiaa eteenpäin)	KOULUTTAJAN AINEISTO
6. Vaikuttaminen ja viestintä			45		
<ul style="list-style-type: none"> • vaikuttaminen järjestön sisällä ja ulkopuolella • yleiskokouspäätösten toimeenpano 	<p>... tietää ja tunnistaa osaston vaikuttamisteot</p> <p>... osaa valmistella ja toimeenpanna yleiskokoukseen liittyviä asioita osastossa</p> <p>... tuntee osaston sisäisen ja ulkoisen viestinnän mahdollisuudet ja välineet</p> <p>... tuntee Punaisen Ristin viestinnän tavoitteet ja yhteisen ilmeen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Yksilöpohdinta, millä tavoin osasto voi vaikuttaa. Kirjataan post-it -lapuille ja kootaan huoneentaulu seinälle. Lyhyt keskustelu, oliko lapuisa yllättäviä, uusia jne. asioita. • Osaston viestinnän kohderyhmien top-lista 		<ul style="list-style-type: none"> • Toiminta on vaikuttamista. • Vaikka resurssit eivät riitä toimimiseen, voimme puhua puolesta. • Yleiskokouksessa päätetään seuraavan toimintalinjaus. Muistakaa olla mukana! • Viestitään omille ensin. • Kertokaa muillekin, miten tärkeää toimintaa teette. • Miettikää viestintä kriisitilanteissa etukäteen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Vaikuttamislinjauksen tiivistelmä ja diat • Miten erotumme eduksemme? – osasto viestii –aineisto • Kriisiviestintä kuntoon –aineisto • Mediaohje
Kurssin arviointi ja päätös			15		